

Pueblo – archeologická společnost, o. p. s.

Výroční zpráva

2023

Pueblo – archeologická společnost, o. p. s.
Výroční zpráva 2023

Navrhl: Mgr. Pavel Hušták, Mgr. Přibyslava Hoffmannová
Vypracovala: Mgr. Přibyslava Hoffmannová
© Pueblo, o. p. s. 2024

OBSAH

1	ROK V ČÍSLECH	4
2	SLOVO ŘEDITELE	4
3	PROFIL SPOLEČNOSTI	6
4	ORGÁNY SPOLEČNOSTI	7
4.1	Činnost statutárních orgánů v roce 2023	7
4.2	Správní rada a její složení v roce 2023	7
4.3	Dozorčí rada a její složení v roce 2023	8
4.4	Personální zajištění společnosti.....	8
5	ARCHEOLOGICKÉ VÝZKUMY	9
5.1	Archeologické výzkumy v roce 2023	9
5.2	Seznam nálezových zpráv	10
5.3	Přehled vybraných provedených záchranných archeologických výzkumů	11
6	VĚDA A VÝZKUM.....	24
6.1	Účast na konferencích a přednášková činnost.....	24
6.3	Prezentace činnosti v médiích a institucích.....	28
7	VÝCHOVA A VZDĚLÁVÁNÍ V OBLASTI ARCHEOLOGIE A PAMÁTKOVÉ PÉČE.....	29
8	HOSPODAŘENÍ SPOLEČNOSTI	30
8.1	Účetní uzávěrka	30

1 ROK V ČÍSLECH

Rok od založení společnosti	14.
Rok od prvního udělení archeologické licence	13.
Počet krajů s územní působností dle licence	4
Počet členů správní rady	3
Počet členů dozorčí rady	3
Počet negativních akcí	415
Počet pozitivních akcí	11
Výnosy z hlavní činnosti	12 745 073,- Kč
Náklady na hlavní činnosti	12 472 996,- Kč

2 SLOVO ŘEDITELE

Vážení partneři, kolegové a přátelé,

s velkou hrdostí se ohlížím za uplynulým rokem, který byl pro naši společnost mimořádně úspěšný. Archeologické výzkumy, které jsme realizovali, patří svým významem k nejdůležitějším, jež naše společnost za 14 let své existence prováděla. Rozsah stavebních prací opět ukázal, jak důležité je chránit naše kulturní dědictví, které je dnes více než kdy dříve ohroženo masivní výstavbou a přetvářením tradiční kulturní krajiny. Naše práce se tak stává stále naléhavější, neboť každý nalezený artefakt je svědkem historie a kontext nálezů může být bez archeologické dokumentace nevratně ztracen.

Rád bych se krátce zmínil o našich výzkumech. Polykulturní lokalita v Dobrovici, kterou zkoumáme již pátou sezónu, přinesla letos unikátní nález nejdelšího kompletně dochovaného půdorysu domu z doby bronzové (únětické kultury) o délce 50 metrů. Zvláštní zmínku si zaslouží také nález zvápněného otisku včelí plástve z hrobového kontextu téže kultury, což je

nejstarší doklad včelařského managementu na území Čech. Výjimečný je rovněž nález pohřbů více jedinců v sídlištních jamách z období stěhování národů, k němuž nemáme doposud známou analogii. Výzkum v Kněževsi odhalil rozsáhlou sídelní aglomeraci nejstarších zemědělců. Nakonec bych rád upozornil na výzkum spojený s významným střediskem Jednoty bratrské v Mladé Boleslavi, kde jsme prozkoumali 0,5 ha historického centra spojeného s působením této významné náboženské komunity.

Na závěr bych rád vyzdvihl naše poslání, o které se s pokorou snažíme již čtrnáctým rokem: chránit, dokumentovat a zkoumat archeologické dědictví, abychom zanechali budoucím generacím co nejbohatší obraz minulosti. Děkuji celému našemu týmu a všem, kteří nás podporují. Vaše práce a podpora jsou neocenitelné.

S přáním dalších úspěchů v profesním i osobním životě

Mgr. Pavel Hušták
ředitel společnosti

3 PROFIL SPOLEČNOSTI

Oprávněná organizace:	Pueblo – archeologická společnost, o. p. s.
Sídlo společnosti:	Újezdská 220, 252 43 Průhonice
Identifikační číslo:	IČ: 28966465, DIČ: CZ28966465

Společnost Pueblo – archeologická společnost, o. p. s. na základě povolení MK k provádění archeologických výzkumů ze dne 31. 8. 2010 podle ustanovení § 21 odst. 2 zákona 20/1987 Sb., o státní památkové péči, prodlouženého usnesením ze dne 10. 9. 2012, zajišťuje kompletní archeologický servis, a to na území Středočeského kraje a kraje Vysočina a na základě povolení ze dne 5. 5. 2014, 19. 4. 2017 a 20. 4. 2022 také na území Plzeňského a Jihočeského kraje.

Posláním společnosti je ochrana, záchrana, dokumentace a výzkum archeologických, stavebních a jiných historických památek a výchova a vzdělávání v oblasti archeologie a památkové péče. Mezi služby, které společnost poskytuje stavebníkům, patří konzultační a poradenská činnost v oblasti archeologie a památkové péče, kompletní zajištění a zpracování archeologických výzkumů, vyhodnocení stavebních projektů a územního plánování z hlediska dopadu na archeologické a kulturní dědictví (EIA).

Vědeckou složku činnosti zahrnuje vědeckovýzkumná činnost v oblasti archeologie a historie, provádění stavebně historických průzkumů na ohrožených lokalitách a historických objektech, správa a odborné zpracování movitých archeologických památek a jejich příprava pro předání do muzeí, konzervace a speciální analýzy archeologických nálezů.

Mezi popularizační aktivity patří výchova a vzdělávání v oblasti archeologie, historie a památkové péče, včetně pořádání výstav, přednášek, seminářů a kurzů pro školy a zájmové skupiny a popularizace archeologie pro laickou i odbornou veřejnost.

Pueblo – archeologická společnost, o. p. s. poskytuje také subdodávky terénních, dokumentačních a technických prací pro oprávněné archeologické organizace. Služby společnosti jsou oceněny ceníkem schváleným statutárními orgány.

4 ORGÁNY SPOLEČNOSTI

4.1 Činnost statutárních orgánů v roce 2023

Dozorčí a správní rada se na společném zasedání sešla v roce 2023 jednou. Schválený zápis ze společného zasedání DR a SR je uložen v sídle společnosti. Společné zasedání členů dozorčí a správní rady společnosti se konalo dne 23. října 2023. Jeho hlavním bodem bylo hospodaření společnosti, schválení výroční zprávy za rok 2022 a volba nových členů dozorčí a správní rady.

Mgr. Tomáš Falc byl navržen do pozice člena SR a Mgr. Erika Pixová byla navržena do pozice člena DR. Návrh na přijetí nových členů DR a SR byl členy SR schválen, a to s účinností od 6. 10. 2023. Současně proběhlo hlasování do funkce předsedy správní rady a předsedou správní rady byl s účinností od 6. 10. 2023 jednohlasně zvolen Mgr. Tomáš Falc.

4.2 Správní rada a její složení v roce 2023

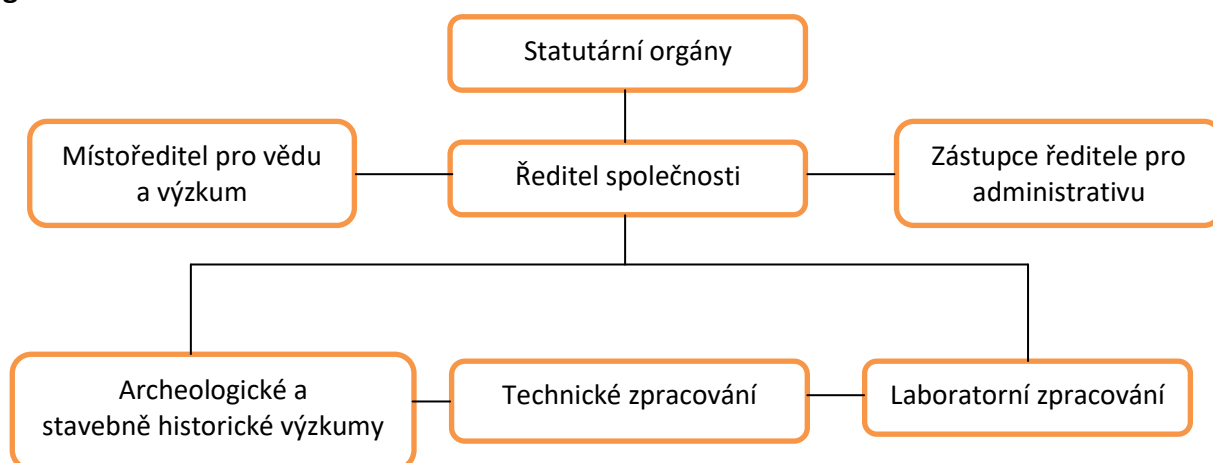
Mgr. Tomáš Falc	předseda správní rady	den vzniku členství 5. 10. 2020 (funkční období tříleté) ve funkci předsedy od 5. 10. 2020 (funkční období tříleté) den vzniku členství 6. 10. 2023 (funkční období tříleté) ve funkci předsedy od 6. 10. 2023 (funkční období tříleté)
PhDr. Adam Kretschmer	člen správní rady	den vzniku členství 4. 10. 2016 (funkční období tříleté) znovuzvolení od 5. 10. 2019 (funkční období tříleté) znovuzvolení od 6. 10. 2022 (funkční období tříleté)
Mgr. Michaela Černá	člen správní rady	den vzniku členství 5. 10. 2021 (funkční období tříleté)

4.3 Dozorčí rada a její složení v roce 2023

Ing. Petr Smrž	předseda dozorčí rady	den vzniku členství 4. 10. 2016 (funkční období tříleté) ve funkci předsedy od 4. 10. 2016 znovuzvolení od 5. 10. 2019 (funkční období tříleté) znovuzvolení od 6. 10. 2022 (funkční období tříleté)
Mgr. Erika Pixová	člen dozorčí rady	den vzniku členství 6. 10. 2023 (funkční období tříleté)
Mgr. Petr Mudra	člen dozorčí rady	den vzniku členství 5. 10. 2021 (funkční období tříleté)

4.4 Personální zajištění společnosti

Organizační struktura:

Personální zajištění:

Ředitel společnosti:	Mgr. Pavel Hušták
Místoředitel pro vědu a výzkum:	PhDr. Miloslav Slabina
Zástupce ředitele pro administrativu:	Mgr. Přibyslava Hoffmannová
Archeol. a stavebně hist. výzkumy:	Mgr. Pavel Hušták Mgr. Jitka Štohandlová (kraj Vysočina) Mgr. Tomáš Falc (Středočeský kraj)
Technické zpracování:	Mgr. Tomáš Kroupa, Bc. Hynek Švácha
Laboratorní zpracování:	Hana Hrušková

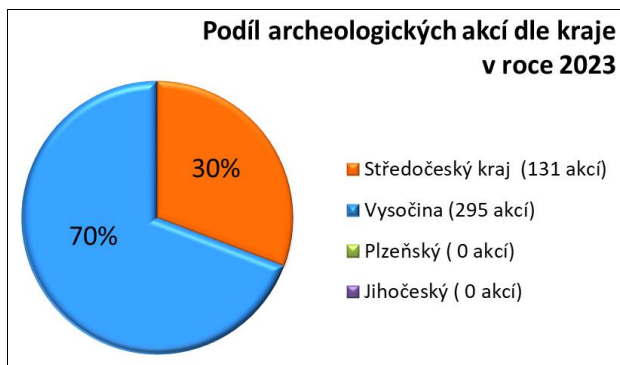
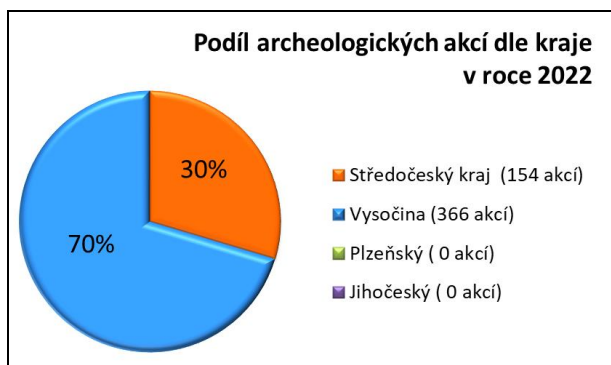
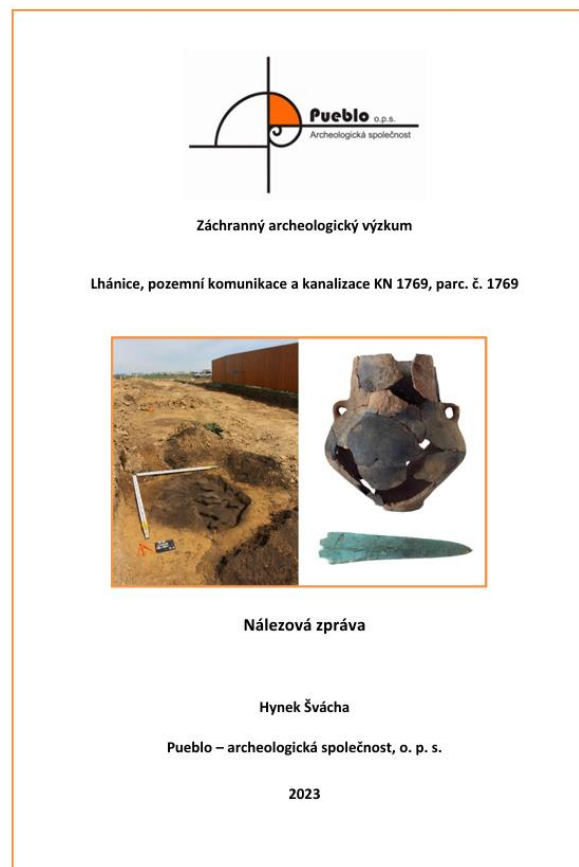
5 ARCHEOLOGICKÉ VÝZKUMY

5.1 Archeologické výzkumy v roce 2023

V loňském roce bylo uskutečněno 11 pozitivních archeologických akcí (výzkumů), stručný přehled vybraných pozitivních akcí přináší následující odstavce.

Všechny soubory archeologických nálezů byly zpracovány (event. konzervovány) laboratoří, bylo jim přiděleno evidenční číslo (nebo též i inventární číslo v souladu se standardy přebírajících muzeí) a byly též předány vybraným institucím. Všechny nálezové zprávy byly vyhotoveny v čtyřnásobném provedení (po jednom paré: instituce přejímající nálezový fond, investor stavby, autor a Pueblo, o. p. s.).

Porovnáme-li zastoupení akcí dle kraje, vidíme v uplynulých 2 letech totožný poměr s převahou akcí na Vysočině.

5.2 Seznam nálezových zpráv

V roce 2023 probíhalo zpracování výzkumů do podoby nálezové zprávy, a to nejen výzkumů z roku 2022, ale také již z roku 2023. Přehled nálezových zpráv přináší následující seznam:

- Hušták, P., Švácha, H. 2023: **Sovínky, rozvojová lokalita Z4 – technická infrastruktura**, Nálezová zpráva, Pueblo - archeologická společnost, o. p. s.
- Matznerová, J. 2023: **Příložany - Obec, příp. VN, TS, kabel NN**, Nálezová zpráva, Pueblo - archeologická společnost, o. p. s.
- Matznerová, J. 2023: **Náměšť nad Oslavou, P. Křičky, kabelová síť NN**, Nálezová zpráva, Pueblo - archeologická společnost, o. p. s.
- Matznerová, J. 2023: **Zňátky – Obec, rekonstrukce VN, NN a TS, č. 1040019908**, Nálezová zpráva, Pueblo - archeologická společnost, o. p. s.
- Švácha, H. 2023: **Rekonstrukce Komenského náměstí v Dobříši, parc. č. 327/8, 2453/1, 2453/14, 2453/15, 327/11, 327/5, 337/2, 692/1, 692/2, 337/3, 337/4, 348/150, 348/1**, Nálezová zpráva, Pueblo - archeologická společnost, o. p. s.
- Švácha, H. 2023: **Lokalita 12 RD včetně inženýrských sítí, komunikace Břežanská, Dolíněk, Odolena Voda, parc. č. dle KN 94/2, 94/30, 289, 287/1**, Nálezová zpráva, Pueblo - archeologická společnost, o. p. s.
- Švácha, H. 2023: **Velké Meziříčí, oprava opěrných zdí. Oslava, ř. km 59,827 – 60,800, Ppč: 5675/1, 5673/1**, Nálezová zpráva, Pueblo - archeologická společnost, o. p. s.
- Švácha, H. 2023: **Lhánice, pozemní komunikace a kanalizace KN 1769, parc. č. 1769.**, Nálezová zpráva, Pueblo - archeologická společnost, o. p. s.
- Švácha, H. 2023: **Brandýs nad Labem, soubor bytových domů, parc. č. 2099/2, 2099/6, 2063/4, 2063/6, 2047/3.**, Nálezová zpráva, Pueblo - archeologická společnost, o. p. s.
- Švácha, H. 2023: **Výstavba manipulační plochy - Chrástany u Českého Brodu, č. p. 14**, Nálezová zpráva, Pueblo - archeologická společnost, o. p. s.
- Švácha, H. 2023: **Průhonický park, 7PP Rybárna**, Nálezová zpráva, Pueblo - archeologická společnost, o. p. s.
- Zapletalová, D. 2023: **Budeč - rekonstrukce vodovodu II. etapa**, Nálezová zpráva, Pueblo - archeologická společnost, o. p. s.

5.3 Přehled vybraných provedených záchranných archeologických výzkumů

Základní škola a mateřská škola VIA Beroun, bývalý areál textilky TIBA, okolní ulice Plzeňská a Na Dražkách NZ_2023_211
k. ú. Beroun, okres: Beroun, kraj: Středočeský
Kultura: neolit, novověk

V létě roku 2023 proběhl záchranný archeologický výzkum v bývalém areálu textilky TIBA lokalizovaný mezi ulicemi Plzeňská a Na Dražkách, pod berounskou výšinnou dominantou, tzv. Městskou horou.

Dronový snímek bývalého areálu textilky TIBA. Ve spodní části snímku plocha záchranného archeologického výzkumu. V horní části pohled na blízkou Městskou horu. Zdroj: Pueblo, o.p.s.

Žánrový snímek plochy výzkumu, na řezu patrný profil navážek, pod kernými byla dochovaná zkoumaná kulturní vrstva. Zdroj: Pueblo, o.p.s.

Historie berounské textilní továrny se začíná psát roku 1834, kdy pražský židovský podnikatel a průmyslník Aron Dormitzer kupuje budovu Červeného mlýna. Téhož roku nechává v její blízkosti postavit třípatrovou budovu „Staré tkalcovny“. Provoz ztrátové výroby byl ukončen v roce 2009 a druhá fáze demolice byla ukončena v roce 2017. Samotný záchranný archeologický výzkum zachytil, přes velmi rozsáhlé předchozí terénní úpravy v JZ části plochy, kulturní souvrství obsahující především keramické nálezy z období neolitu.

Torza nalezených keramických miskovitých nádob s rytou výzdobou, pocházející ze sídlištního Obj. č. 500. Datace: kultura s lineární keramikou. Zdroj: Pueblo, o.p.s.

Dále bylo na úrovni podloží odkryto 8 sídlištních objektů (sloupové a sídlištní jámy). Z předběžných výsledků vyplývá, že výzkum zachytil okraj sídlištního areálu, jehož kumulace se předpokládá směrem k Městské hoře. Současně probíhá zpracování nálezového souboru.

Rozšíření příjmu řepy / ukládky v Cukrovaru Tereos TTD, a.s. Dobrovice
NZ_2022_552
k. ú. Dobrovice, okres: Mladá Boleslav, kraj: Středočeský
Kultura: neolit, doba bronzová, doba stěhování národů

Počátkem února 2023 započal záchranný archeologický výzkum v areálu cukrovaru Tereos, vyvolaný výstavbou nové manipulační plochy o rozloze 1,5 ha. Výzkum zachytil rozsáhlý polykulturní areál z období neolitu, doby bronzové a doby stěhování národů. Terénní práce byly ukončeny v dubnu téhož roku.

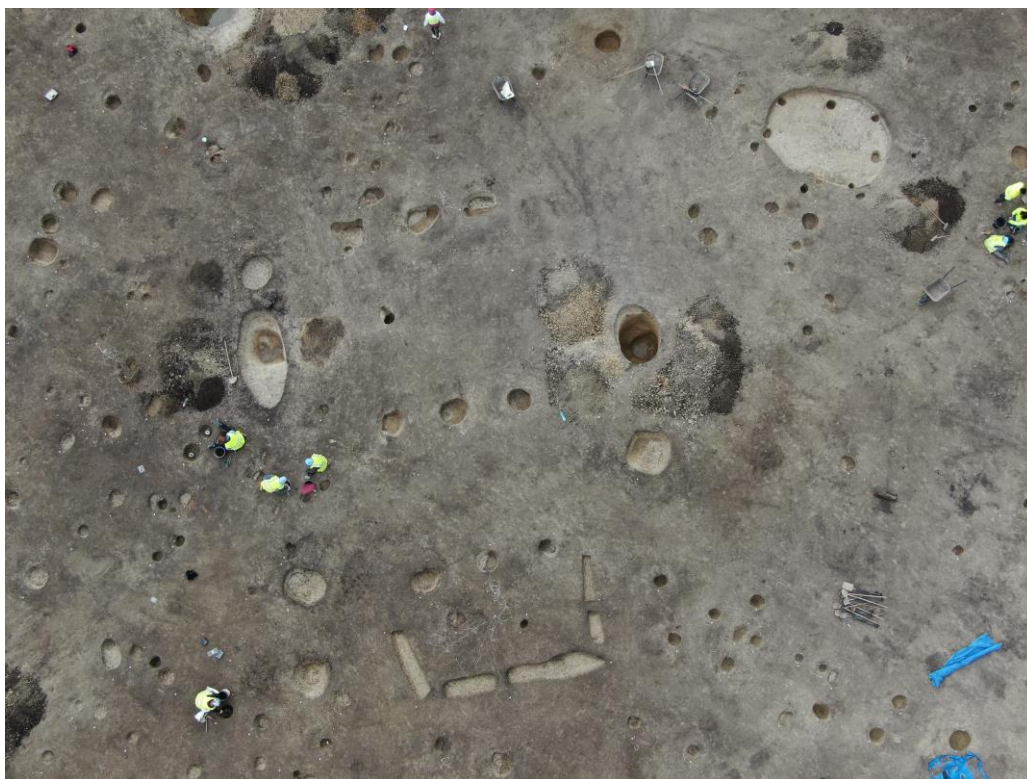

Celkový pohled na skrytou plochu (1,5 ha), pohled od J. V jižní části výrazná kumulace zásobních jam, kde ve čtyřech případech byly odkryty i lidské ostatky z doby stěhování národů. Zdroj: Pueblo, o. p. s.

Neolit (kultura s vypíchanou keramikou): kromě několika sídlištních objektů byl odkryt celý půdorys dlouhého domu v orientaci S-J, S část domu byla viditelně zesílena, což se v terénu projevilo nálezem zahloubeného žlabu.

Doba bronzová (kultura únětická): z tohoto období byl na ploše zachycen pohřební a sídlištní areál. Celkem byly prozkoumány relikty nejméně čtyř dlouhých domů v orientaci V – Z. U jednoho z domů máme kompletně dochovaný půdorys v délce 50 m, jedná se o doposud nejdelší nalezený únětický dům na území Čech. Pohřební areál zahrnoval řadové pohřebiště s vícečetnými pohřby. Hroby byly orientovány ve směru S – J. Poněkud stranou byl

zachycen hrob s kamenným obložením, kde se dochoval i otisk včelí plástve, zřejmě forma milodaru. Otisk byl zachován v podobě vápenné inkrustace na pískovcovém základu kamenného obložení.

Půdorys neolitického domu s dobře patrnými pozůstatky po třech řadách nosných sloupů a výrazném žlabu po srubové či fošnové konstrukci v S části domu. Součástí půdorysu byla zřejmě i obvodová křivá konstrukce navazující na okraje žlabu, které známe z analogických nálezů, v tomto případě se však nedochovala.
Zdroj: Pueblo, o. p. s.

Dlouhý dům z období doby bronzové (únětická kultura). Nejdelší dům nalezený na území Čech s délkou 50 m.
Zdroj: Pueblo, o. p. s.

Pohřebiště s vícečetnými pohřby, hroby byly orientovány ve směru S – J. Zdroj: Pueblo, o. p. s.

Stěhování národů (vinařický stupeň): stejně jako v předešlé komponentě máme doložen jak sídelní, tak pohřební areál. Sídelní areál je reprezentován nálezy dvou reliktních zahloubených domů č. 864 a č. 872. V jižní části plochy bylo odkryto celkem 22 zásobních jam, z nichž 4 (č. 536, 544, 529 a 539) obsahovaly lidské ostatky 8 jedinců.

Způsoby uložení většiny jedinců postrádají obvyklé pietní formy pohřbu. Odkryté ostatky jednotlivců odpovídají nejspíše vhození jejich těl do zásobních jam. Přes neobvyklý způsob uložení ostatků, pochází z jámy č. 529, kde byla odkryta těla 2 jedinců, významný nález. Jeden jedinec měl v oblasti hrudi provrtanou ulitu a v místě pasu bronzovou záponu, druhý jedinec měl na hrudi očkem opatřený přívěšek z římské zlaté mince.

Nález solidu císaře Valense (364 n. l. - 378 n. l.) zobrazuje na rubu Valentiniana a Valense, značeno: Victoria avgg. „Vítězství našeho Augusta“, společně svírají kouli jako symbol moci nad světem. Zdroj: Pueblo, o. p. s.

Zmíněnému popisu manipulace s ostatky se vymyká nález 3 jedinců (jáma č. 544), jedná o společné uložení ženy, muže a dítěte, kde jejich polohy těl odpovídají pietnímu uložení. U ženy byly při odkryvu nalezeny dvě bronzové spony, korále a železná přezka, dítě mělo na ruce bronzový náramek.

Detail tří pohřbených těl, ženy, muže a dítěte z obj. č. 544. Jedna ze dvou spon Wiesbaden nalezená ve výbavě ženy z obj. č. 544. Zdroj: Pueblo, o. p. s.

Nálezový soubor předběžně datuji na základě mincovního nálezu solidu císaře Flavia Lucia Valense (doba panování 364 n. l. – 378 n. l.) a dvou spon typu Wiesbaden na počátek

5. století, tedy do období stěhování národů (starší vinařický stupeň), podrobnější vyhodnocení nálezů, včetně přírodovědných analýz, je ve fázi zpracování.

D7 MÚK Kněžves, přídatné pruhy, dálnice D7 směr Praha - Slaný, Chomutov NZ_2022_645
--

k. ú. Kněžves, okres: Praha- západ, kraj: Středočeský

Kultura: neolit, doba halštatská, období stěhování národů

V letní sezóně 2023 proběhl záchranný výzkum budoucích nápojných pruhů na 3 km dálnice D7 – sjezd Kněžves.

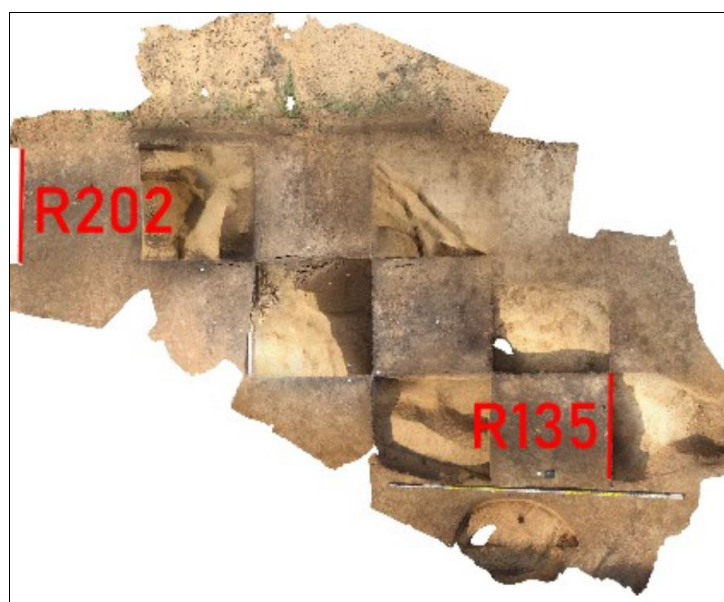
Pohled na plochu výzkumu z JV. Zdroj: Pueblo, o. p. s.

Zájmové území stavby se nalézalo po obou stranách dálničního koridoru v délce cca 300 m a šířce do 10 m, celkem byla prozkoumaná plocha o rozloze 0,6 ha. Záchranný výzkum zachytil komponenty z období neolitu, doby halštatské a doby stěhování národů. Na lokalitě bylo identifikováno až 7 částečně odkrytých dlouhých domů v orientaci SZ – JV. Po obvodu odkrytých pozůstatků domů byly odhaleny podlouhlé sídlištní objekty. Jak charakter odkrytých dlouhých domů, tak nalezené movité nálezy z objektů, datují sídelní areál do období kultury s lineární keramikou.

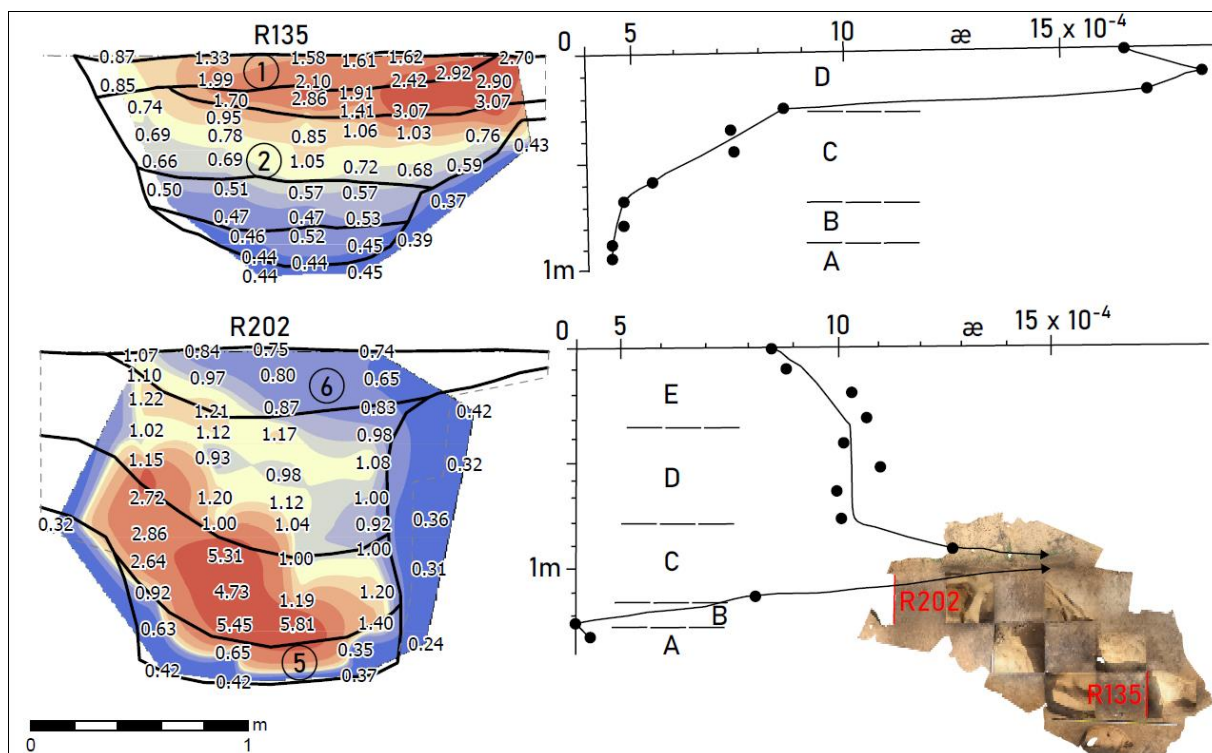

Torzo miskovité nádoby s rytým ornamentem vyplněným vpichy. Datace: střední stupeň KLK, fáze II a – II d. Zdroj: Pueblo, o. p. s.

Jedním z aspektů, na který se záchranný výzkum zaměřil, je geneze zániku objektů nalezených kolem dlouhých domů pomocí geofyzikálního měření zemin. Druhá, nejvíce zastoupená komponenta, pochází z období stěhování národů. Jedná se především o nález pěti kostrových hrobů, které všechny nesly stopy druhotných zásahů (vykradení). Přes tyto druhotné zásahy, pochází z hrobu č. 903 soubor čtyř kostěných hřebenů. Komponenta halštatská byla zastoupena nálezem několika sídlištních objektů, aktuálně probíhá jejich laboratorní zpracování.

Řez 135, obj. 527, Interpretace: U dna (graf B) sedimentováno až po magnetický vzorek (2-profil) sedimentaci nevylučují, výše (graf C, D) chaotické záhozy se strmým nárůstem susceptibility. Chaotickou magnetizaci i naměřenou susceptibilitu vykazuje vzorek (1 – profil), svědčí pro zához. Řez 202, obj. 527, Interpretace: U dna (graf B) sedimentace podle svislého gradientu susceptibility i „správných mag. orientací (graf D), také u vzorku (5-profil). Výše položená výplň (graf C, D), zához, (graf E) záporný svislý gradient susceptibility svědčí o záhozu, vzorek (6-profil) vykazuje chaotickou magnetizaci, rovněž charakteristické pro zához. Zdroj: Pueblo, o. p. s.

Fotogram, Obj. č. 527, s vyznačenými řezy 135 a 202, kde bylo provedeno geofyzikálního měření zemin. (Jedná se o metoda posuzování mechanismu zaplňování pravěkých objektů a bylo provedeno použitím měření magnetické objemové susceptibilita a laboratorní magnetometrie na odebíraných orientovaných vzorcích zemin. Vektor magnetizace a jeho úhlové složky na odebraném vzorku, informuje o tom, zda se jedná o zához či sedimentaci výplně. K interpretaci (v případě záhozu) slouží i hodnoty magnetická susceptibilita, které v tomto případě netvoří svislý gradient a susceptibilita je rozkolísaná). Zdroj: Pueblo, o. p. s.

Kostrový hrob č. 903. Orientace V -Z, viditelné stopy po druhotném zásahu. V J části, u okraje hrobu byly nalezeny zdobené kostěné hřebeny. Zdroj: Pueblo, o. p. s.

Detail nálezu kostěných hřebenů v hrobě č. 903. Zdroj: Pueblo, o. p. s.

Bytový dům, ulice Na Karmeli, Mladá Boleslav

NZ_2023_212

k. ú. Mladá Boleslav, okres: Mladá Boleslav, kraj: Středočeský

Kultura: vrcholný středověk, časný novověk

V podzimních měsících 2023 proběhl výzkum v centru města Mladé Boleslavi v lokalitě Na Karmeli. Zájmové území se nalézá v blízkosti klášterního komplexu piaristického kláštera s kostelem sv. Bonaventury. Klášter byl založen již na konci 13. století řádem minoritů. Za husitských válek (v roce 1421) byl pobořen. Teprve na sklonku 15. století (v roce 1496) byl zpustlý klášter darován Adamem z Cimburka a Tovačova Českým bratřím. Ti zde zřídili sbor, školu a tiskárnu a celý areál pod biblickým názvem Karmel se stal střediskem Jednoty bratrské. Sídli zde biskup Jednoty, konala se tu důležitá setkání a jednání. V letech 1544 – 1554 byl klášter opraven a opatřen renesanční věží s letopočtem 1583. V té době prožívala Karmel svůj zlatý věk. Z Mladé Boleslavi se v průběhu 16. a 17. století stalo jedno z nejvýznamnějších středisek Jednoty bratrské a byla nazývána bratrským Římem či Jeruzalémem nad Jizerou. Významná českobratrská tiskárna (budova dnešního notářství, č. p. 2, vedle zkoumané plochy) je spojena se jménem s příchodem Mikuláše Klaudiána, který byl autorem nejstarší tištěné mapy Čech.

Samotná zájmová plocha o rozloze 0,5 ha je uzavřena blokem obytných domů a v posledních staletích byla užívána jako zahrada. Výzkum odhalil sídelní aktivity od 13. století do současnosti. Období 13. až 16. století, je reprezentováno četnými nálezy sídlištních objektů, kůlových/sloupových jam a zahloubených domů.

Snímek zkoumané plochy zachycený dronem, pohled od SZ. Budova vlevo od zkoumané plochy (č. p. 2), představuje původní objekt českobratrské tiskárny. Zdroj: Pueblo, o.p.s.

Celkem hovoříme o nálezů více jak čtyř set objektů a konstrukcí, 1461 stratigrafických jednotek a přes tisíc pytlíků s nálezy. Z nalezených artefaktů bych upozornil na nález drobné plastiky mladé dívky, kterou rámcově datujeme na do 16. století.

Drobná plastika mladé dívky ze světlého kaolinického materiálu. Dlouhé splývavé šaty, vysoké čelo představují tradici tzv. gotického slohu krásných madon, nicméně také na plastice ztvárněné, vysoké postavení nákrčního vějíře se objevuje až počátkem 16. století, tam také nález předběžně datujeme. Zdroj: Pueblo, o.p.s.

Vzhledem k vysoké vlhkosti a vysoké hladině spodní vody se dochovaly i dřevěné relikty čtyř dřevěných studní či jímek. Uvedený výzkum je ve fázi zpracování, jedná se tedy o předběžné informace, které budou doplněny výsledky laboratorního zpracování a přírodovědných analýz.

Nález bednění dřevěné studny/jímky. Zdroj: Pueblo, o.p.s.

Želetava, obnova VN, TS, NN, č. 1040012844
NZ_2023_280
k. ú. Želetava okres: Třebíč, kraj: Vysočina
Kultura: vrcholný středověk

Záchranný archeologický byl zahájen dohledem nad výstavbou IS a to od začátku dubna 2023 do srpna téhož roku. Archeologické situace byly dokumentovány v uličce mezi kostelem sv. Michaela a farou, v blízkosti ulice Pražská. Zachycené kulturní souvrství obsahovalo lidské kosterní ostatky a zlomky vrcholně středověké a novověké keramiky datovatelné do 15. – 16. století. Ze spodní vrstvy (103) získané kosterní ostatky náležely alespoň 8 jedincům – 4 nedospělým a 4 dospělým. Získaný materiál byl pouze zlomkovitý, ovšem i navzdory fragmentárnosti souboru se u několika z jedinců podařilo zachytit chorobné změny. Archeologicky pozitivní situace byly dokumentovány v těsné blízkosti kostela

Nálezová situace během výkopových prací pro IS a lokalizace výkopů a dokumentovaných archeologických situací R1, R2 v blízkosti Kostel sv. Michaela. Zdroj: Pueblo, o.p.s.

římskokatolické farnosti Želetava, Kostela sv. Michaela archanděla. Právě tento kostel je svázán s prvními písemnými zmínkami o Želetavě pocházejícími z roku 1303 – kostelu a jeho faráři byla Jitkou z Hodic odkázána půda. V 15. století získal kostel placeného kaplana, ve století šestnáctém byl potom původně gotický kostel přestavěn v renesančním stylu. V letech 1677, 1760, 1842 a 1882 kostel vyhořel, načež byl v 19. století přestavěn do současné barokní podoby. Dnes je Kostel sv. Michaela chráněn jako kulturní památka České republiky. V jeho okolí se pak nachází zrušený, částečně zastavěný pozemek, kde se nalézal původní středověký hřbitov – lze se tedy domnívat, že kosterní ostatky získané během záchranného archeologického výzkumu pochází právě z tohoto hřbitova.

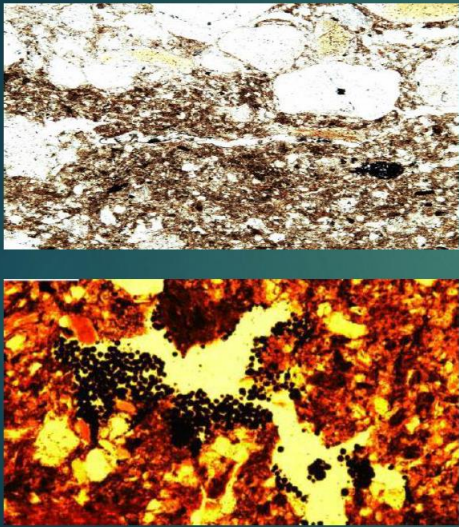
Pohled na zlomky pravé lopatky (vpravo) a pravé pažní kosti (vlevo), s výraznými chorobnými změnami. Kloubní plocha hlavice pravé pažní kosti je oploštěná, její povrch je nerovný s makroporozitou, s vyleštěnou novotvořenou kostí a s mohutným novotvořeným kostním lemem okolo kloubní plochy. Na zlomku kloubní plochy lopatky jsou podobné změny. Zdroj: Pueblo, o.p.s.

6 VĚDA A VÝZKUM

6.1 Účast na konferencích a přednášková činnost

- 17. **Konference environmentální archeologie**, Brno, 26. – 28. ledna 2023. (P. Hušták), zde přednesen příspěvek: Hušták, P., Kočár, P., Kočárová, R., Petr, L., Sázelová, S., Světlík, I., Strouhalová, B., Švácha, H., Zavřel, J. **Nejstarší nález konopí na území ČR v kontextu dřevěné studny z pozdní doby halštatské (k. ú. Sadská, okr. Nymburk)**

Mikromorfologie

Po ukončení používání studny došlo pravděpodobně k jednorázovému zasypání studny (reprezentuje sediment 0-16 cm).

Studniční sediment ukazuje dvě vývojové fáze:

1. Starší fáze (Sediment 16-50 cm)
Starší fáze odpovídá fázi denního používání studny. Docházelo k zanášení rostlinnými makrozbytky a uhlíky.
Vyhluobené dno studny není mikromorfologicky zachyceno.
2. Mladší fáze (Sediment 0-16 cm)
Heterogenní neorientovaný sediment naznačuje zasypání a nepoužívání studny. Sediment nevykazuje zvrstvení, pravděpodobně byla zasypána hrubozrnným materiálem, společně se zbytky hnoje (na místě nejspíše byl chován dobytek).

6/19

- Archeologické výzkumy v Čechách v roce 2022, Praha, 4. - 5. dubna 2023. (P. Hušták).
- Otázky neolitu a eneolitu našich zemí 2023, Přerov, 25. - 27. září 2023. (P. Hušták), zde prezentován poster: **Nálezy neolitických komponent na polokulturních lokalitách v Dobrovici, okr. Mladá Boleslav a Kněževsi, okr. Praha – západ.**

OTÁZKY NEOLITU A ENEOLITU NAŠICH ZEMÍ 2023

Nálezy neolitických komponent na polykulturních lokalitách v Dobrovici, okr. Mladá Boleslav a Kněževsi, okr. Praha – západ

Mgr. Pavel Hušták
Pueblo - archeologická společnost, o. p. s.

Na jaře roku 2023 proběhl záchranný archeologický výzkum v cukrovaru Terreos a. s. v Dobrovici vyvolaný výstavbou nové manipulační plochy o rozloze cca 1,5 ha (obr. č. 1). Výzkum odkryl rozsáhlý sídlištní a pohřební areál z doby bronzové a z období stěhování národů (obr. č. 2). Zachycen byl rovněž půdorys dlouhého domu, který dle analogií¹ datujeme do mladší fáze neolitu (KVK). Dům je orientován ve směru S – J, délka činí 17 m a šířka 6,5 m.

Obr. č. 1: Lokalita se nachází v areálu cukrovaru Dobruška, ve Středočeském kraji v okr. Mladá Boleslav. Zájmové území se nachází na rovinném terénu v nadmořské výšce 225 m n. m. v bezprostřední blízkosti Bojetického potoka. Zdroj: www.mapy.cz

Dochovaly se pozůstatky třech nosných sloupů, dále žlab po srubové či fošnové konstrukci v severní části domu (obr. č. 3). V širším kontextu výzkum doplnil rozsah sídlištního areálu z období mladšího neolitu doloženého staršími nálezy (1. ½ 20. století), z cihelny Panské (Thurn-Taxis) a U sokolovny, které se nacházely Z a JZ od dnešního cukrovaru.

Obr. č. 2: Pohled na plochu výzkumu z JV s vyznačením místa nálezu dlouhého domu z mladší fáze neolitu. Zdroj: Pueblo, o. p. s.

Obr. č. 3: Půdorys neolitického domu s dobře patrnými pozůstatky po třech řadách nosných sloupů a výrazném žlabu po srubové či fošnové konstrukci v severní části domu. Součástí půdorysu byla zřejmě i obvodová křídlová konstrukce navazující na okraje žlabu, které známe z analogických nálezů, v tomto případě se však nedochovála. Zdroj: Pueblo, o. p. s.

Druhý záchranný výzkum proběhl v letních měsících letošního roku a byl vyvolaný výstavbou přídatných pruhů na 3 km D7 u sjezdu Kněževsi/Tuchoměřice, dálnice D7 směr Praha – Slaný (obr. č. 4). Zájmové území stavby se nalézalo po obou stranách dálničního koridoru v délce cca 300 m a šířce do 10 m, celkem byla prozkoumaná plocha o rozloze 0,6 ha (obr. č. 5). Výzkum odkryl rozsáhlý sídlištní areál kultury s lineární keramikou (obr. č. 6).

Obr. č. 4: Lokalita se nachází na 3 km D7 u sjezdu Kněževsi/Tuchoměřice, dálnice D7 směr Praha – Slaný, ve Středočeském kraji v okr. Praha – Západ. Zájmové území se nachází na rovinném terénu v nadmořské výšce 335 m n. m. v blízkosti Únětického potoka. Zdroj: www.mapy.cz

Obr. č. 6: Horní okraj miskovité nádoby s rytým ornamentem vyplněným vpichy. Datace: střední stupeň KLK, fáze II a – II d. Zdroj: Pueblo, o. p. s.

Kromě množství sídlištních objektů bylo zachyceno 7 půdorysů neolitických domů orientovaných ve směru S – J (obr. č. 7). V bezprostřední blízkosti domů se nacházely hliníky, které většinou respektovaly půdorysy odkrytých domů. Dále byly v menším množství zachyceny sídlištní komponenty halštatské a pohřební areál z období stěhování národů.

Obr. č. 5: Pohled na plochu výzkumu z JV. Zdroj: Pueblo, o. p. s.

Obr. č. 7: Půdorys neolitického domu S – J orientace s patrnými pozůstatky po třech řadách nosných sloupů a obvodové křídlové konstrukci. Zachycený půdorys má délku 12 m x 6 m. Zdroj: Pueblo, o. p. s.

¹ Téměř identický půdorys byl odkryt v Libenících, okr. Kolín (Vokolek, V. – Zápotocká, M. 1997, PA 88, 5-55).

- **Archeologie barbarů 2023**, Brno, 25. – 28. října 2023. (P. Hušták), zde prezentován poster: **Nové nálezy z období stěhování národů v Dobrovici, okr. Mladá Boleslav.**

XVIII. Protohistorická konference - Archeologie barbarů 2023

Nové nálezy z období stěhování národů v Dobrovici, okr. Mladá Boleslav.

Mgr. Pavel Hušták, Pueblo - archeologická společnost, o. p. s.

Archaeological research by the company Pueblo, o. p. s., carried out in 2023, uncovered a multicultural residential area, including finds from the time of migration period. The remains of two houses were uncovered in the northern part of the site. In the southern part of the area, a total of twenty-two storage pits were uncovered, four of which contained the human skeletons of eight individuals.

The methods of burial of most individuals, lacked the usual commemorative forms of burial. The exposed remains of individuals most likely correspond to the throwing of their bodies into storage pits. The finding of three individuals deviates from the mentioned description of the handling of the remains, it is a joint burial of a woman, a man and a child, where their body positions correspond to a reverent burial. I tentatively date the assemblage to the early 5th century on the basis of the coin find of the solidus of the emperor Flavius Valens (364 AC – 378 AC) and two clasps of the Wiesbaden type.

Obr. č. 1: Celkový pohled na skrytou plochu (1,5 ha), orientace S – J. V jižní části výrazná kumulace zásobních jam, kde ve čtyřech případech byly odkryty i lidské ostatky z doby stěhování národů.
Zdroj: Pueblo, o. p. s.

Záchranný archeologický výzkum společnosti Pueblo, o. p. s. vyvolaný výstavbou manipulační plochy v cukrovaru Tereos TTD, a.s. na k. ú. Dobruška odhalil na počátku roku 2023 polykulturní sídelní areál zahrnující i nálezy z doby stěhování národů. Na skryté ploše (1,5 ha) byly v severní části zachyceny dva reliktu zahloubených domů č. 864 a č. 872. V jižní části plochy bylo odkryto celkem 22 zásobních jam z nichž 4 (č. 536, 544, 529 a 539) obsahovaly lidské ostatky 8 jedinců (Obr. č. 1).

Způsoby uložení většiny jedinců postrádá obvyklé pietní formy pohřbu. Odkryté ostatky jednotlivců odpovídají nejspíše vhození jejich těl do zásobních jam (Obr. č. 2). Přes neobvyklý způsob uložení ostatků, pochází významný nálezy z jámy č. 529, kde byla odkryta těla 2 jedinců. Jeden měl v oblasti hrudi provrtanou ulitu v místě pasu bronzovou záponu, druhý měl na hrudi očkem upravený přívěšek z římské zlaté mince (Obr. č. 3 a, b).

Zmíněnému popisu manipulace s ostatky se vymyká nálezy 3 jedinců (jáma č. 544), jedná o společné uložení ženy, muže a dítěte, kde jejich polohy těl odpovídají pietnímu uložení (Obr. č. 4, 5). U ženy byly při odkryvu nalezeny dvě bronzové spony (Obr. č. 6), korále a železná přezka, dítě mělo na ruce bronzový náramek.

Nálezový soubor předběžně datují na základě mincovního nálezu solidu císaře Flavia Valense (doba panování 364 n. l. – 378 n. l.) a dvou spon typu Wiesbaden na počátek 5. století, tedy do období stěhování národů (starší vinařický stupeň), podrobnější vyhodnocení nálezů, včetně přírodovědných analýz, je ve fázi zpracování.

*kultura s vypichanou keramikou, kultura únětická
*průměr zásobních jam od 1,5 m do 2 m, hloubka od 1,5 m do 2,5 m

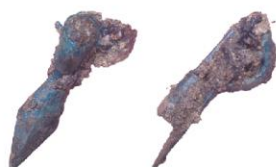
Obr. č. 2: Objekt č. 539, nálezy ostatků 2 jedinců „položeny“ přes sebe.
Zdroj: Pueblo, o. p. s.

Obr. č. 4: Objekt č. 544, nálezy ostatků 3 jedinců v hloubce 2,5 m. Exkavaci komplikovalo výrazné prosakování spodní vody.
Zdroj: Pueblo, o. p. s.

Obr. č. 3 a, b: Nález solidu císaře Valense (364 n. l. – 378 n. l.) zobrazuje na rubu Valentiniana a Valense, značeno: Victoria avgg. „Vítězství našeho Augusta“, společně svírají kouli jako symbol moci nad světem.
Zdroj: Pueblo, o. p. s.

Obr. č. 6 a, b: Jedna ze dvou spon Wiesbaden nalezené ve výbavě ženy z obj. č. 544.
Zdroj: Pueblo, o. p. s.

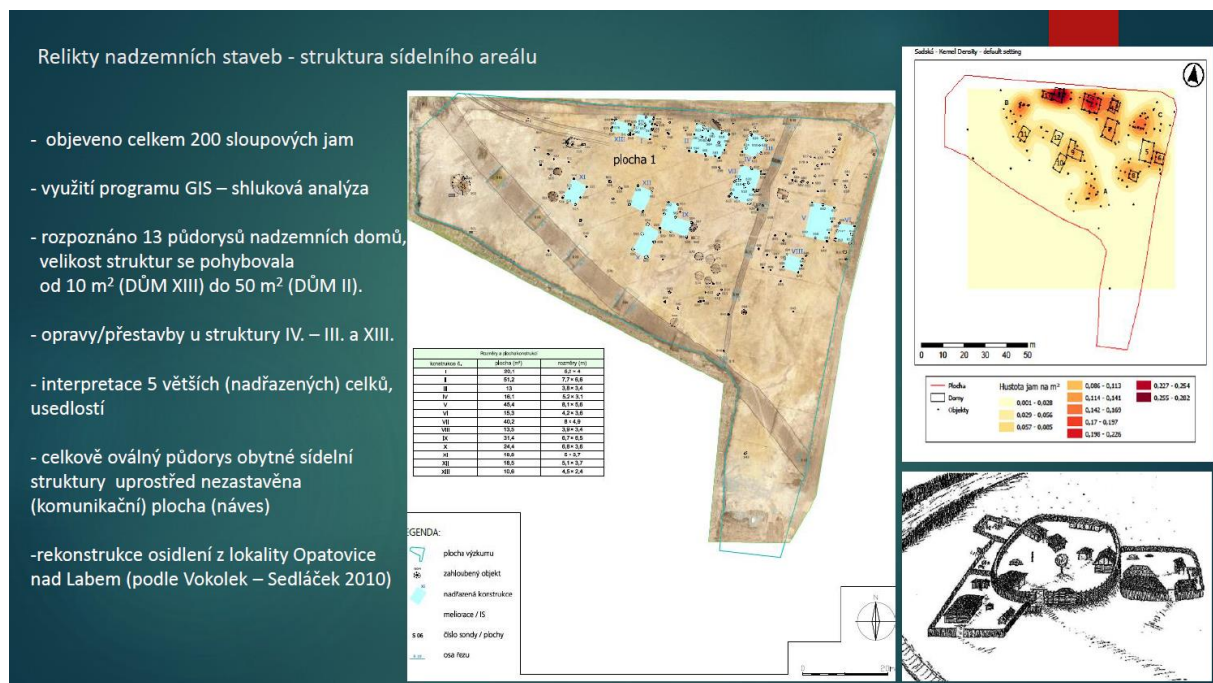

Obr. č. 5: Detail tří pohřbených těl, ženy, muže a dítěte z obj. č. 544.
Zdroj: Pueblo, o. p. s.

© Pueblo, o. p. s. 2023

- **Rekonstrukce a prezentace archeologických objektů**, Villa Nova, Deštné v Orlických horách 17. - 19. listopadu 2023. (P. Hušták), zde přednesen příspěvek: Hušták, P. **Interpretace a prezentace sídelního areálu z doby halštatské, k. ú. Sadská.**

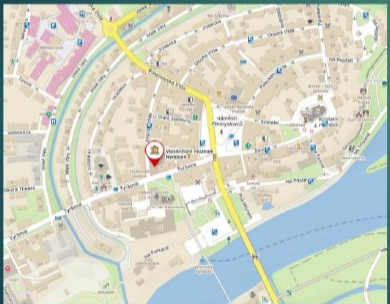
6.3 Prezentace činnosti v médiích a institucích

Jsme potěšeni, že prezentace záchranného archeologického výzkumu -sídelního areálu z doby halštatské, k. ú. Sadská- bude od roku 2024 součástí stále expozice Vlastivědného muzea v Nymburce, jednoho z poboček Polabského muzea.

 Polabské muzeum

Prezentace nálezů a výsledků záchranného archeologického výzkumu

► Výsledky analýz, nálezy včetně restaurované studny budou od roku 2024 součástí stálé expozice Vlastivědného muzea v Nymburce

7 VÝCHOVA A VZDĚLÁVÁNÍ V OBLASTI ARCHEOLOGIE A PAMÁTKOVÉ PÉČE

Mezi projekty podpory vzdělávání v oblasti archeologie můžeme zařadit exkurze pořádané na lokalitách během provádění záchranného archeologického výzkumu.

Konkrétně se exkurze zúčastnili studenti prvního ročníku čtyřletého Klasického gymnázia Modřany a základní škola s.r.o., a to v březnu výzkumu v areálu Cukrovaru Dobrovice a na podzim pak výzkumu Bytového domu, ulice Na Karmeli, Mladá Boleslav.

8 HOSPODAŘENÍ SPOLEČNOSTI

8.1 Účetní uzávěrka

Příloha k přiznání DPPO za rok 2023

PUEBLO - archeologická společnost, o. p. s.

IČO 28966465

Sídlo: Újezdská 220, 25243 Průhonice

Datum vzniku: 24. 7. 2009

Činnost: nezisková společnost zaměřená na ochranu, záchranu, dokumentaci a výzkum archeologických, stavebních a jiných historických památek a výchovu a vzdělávání v oblasti archeologie a památkové péče. O.P.S. je zapsaná pod Ministerstvem kultury ČR.

Majetkový vklad zakladatele: Kč 1.000,--

Zakladatel a ředitel společnosti: Mgr. Pavel Hušták

Dnem účetní uzávěrky je 31. 12. 2023

Náklady na hlavní činnost za rok 2023:

CELKEM: Kč 12.472.996,--

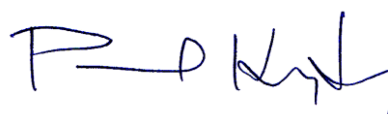
Výnosy z hlavní činnosti za rok 2023:

CELKEM: Kč 12.745.073,--

Hospodářský výsledek před zdaněním: **zisk Kč 272.077,--**

Daň z příjmů: 0

Společnost se zabývá činností uvedenou v předmětu činnosti, pro kterou byla založena, tudíž nebyla založena za účelem podnikání. Provozuje archeologickou činnost spadající pod Ministerstvo kultury ČR.

V Praze 31. ledna 2024

Mgr. Pavel HUŠTÁK